

Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto – Vindkraftspark Ab
Sandvikintie 180
64100 Kristinestad

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE OM MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGEN FÖR UTTERMOSSA VINDKRAFTSPARK

1. PROJEKT

Projektets namn: Uttermossa vindkraftspark

Projektansvarig: Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto – Vindkraftspark Ab

Den projektansvarigas MKB-konsult: Ramboll Finland Oy

Förfarande vid miljökonsekvensbedömning (MKB)

Syftet med lagen om MKB-förfarandet är att främja identifiering, bedömning och iakttagande av projektets betydande miljökonsekvenser i planeringen och beslutsfattandet samt att samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta.

Enligt punkt 7) energiproduktion punkt e) vindkraftsprojekt i projektförteckningen i 6 § förordningen (713/2006) om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB) tillämpas ett MKB-förfarande i vindkraftsprojekt när antalet enskilda kraftverk är minst 10 eller den totala effekten minst 30 MW.

Bedömningsförfarandets anknytning till förfarande enligt andra lagar

Förfarandet har förenats med planläggningsförfarandet enligt markanvändnings- och bygglagen (MBL).

Projektets syfte och läge

Bakgrunden till projektet är de klimatpolitiska mål som Finland har förbundit sig till genom internationella avtal och som medlem av EU. En mångsidig energiproduktion har också lyfts fram som en central prioritet i Österbottens landskapsprogram för åren 2011–2014. Syftet med vindkraftsparken är att producera el med vindkraft till det riksomfattande elnätet.

Uttermossa planeringsområde ligger i huvudsak i Kristinestad i landskapet Österbotten. Projektområdet ligger i Uttermossa, öster om riksväg 8 och dess östra del gränsar till Storå kommun. Det är ca 20 km till Kristinestads centrum

och 16 km till Storå centrum. Elöverföringen från vindkraftsparken skulle enligt planerna ske via jordkablar till elstationen som byggs för Ömossa vindkraftspark i närheten eller alternativt till Arkkukallio elstation som planeras intill 400 kV kraftlinjen Kristinestad–Ulvsby.

Projektalternativ

För projektet granskas två alternativ: ett så kallat nollalternativ (att projektet inte genomförs) och ett alternativ för genomförandet av projektet.

Alternativ 1: På området byggs en vindkraftspark med högst 8 vindkraftverk. Varje kraftverk skulle ha en effekt på 2–3,6 MW, en navhöjd på ca 140 m och en totalhöjd på ca 200 m.

Planer, tillstånd och beslut som projektet förutsätter

Genomföring av vindkraftsprojektet fordrar flera tillstånd och beslut. I bedömningsbeskrivningens punkt 14 framförs på ett övergripande sätt de tillstånd och beslut som behövs och i punkt 7 framförs den planläggning som styr planering och byggande enligt markanvändnings- och bygglagen.

Projektområdet omfattas av regionplanen för Vasa kustregion (1995), som från början av 2010 ändrades till landskapsplanen för Österbotten. I landskapsplanen finns inga områdesreservationer för planeringsområdet.

Förslaget till etapplandskapsplan II för Österbotten har under våren 2014 sänts till Miljöministeriet för fastställande. Planeringsområdet i Uttermossa ligger i huvudsak på det som i planförslaget har betecknats tv-område. På planeringsområdet finns inte någon gällande generalplan eller detaljplan. Arbetet med en delgeneralplan för området har inletts.

Enligt MKB-lagen 13 § får en myndighet inte bevilja tillstånd för genomförandet av projektet eller fatta något annat jämförbart beslut i ärendet innan myndigheten har fått tillgång till bedömningsbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsbeskrivningen. I tillståndsbeslut eller motsvarande beslut om projektet ska det framgå, hur bedömningsbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsbeskrivningen har beaktats.

2. KUNGÖRELSE AV BEDÖMNINGSBESKRIVNINGEN OCH HÖRANDE

Kungörelsen och bedömningsbeskrivningen har varit framlagda till påseende 1.7.2014–29.8.2014 på den officiella anslagstavlan och i huvudbiblioteket i Kristinestad samt på den officiella anslagstavlan och kommunbiblioteket i Storå kommun samt på webbplatsen www.miljo.fi/uttermossavindkraftMKB. Bedömningsbeskrivningen har gjorts på sökandens språk finska och ett sammandrag har översatts till svenska. Ett informationsmöte för allmänheten hölls 8.7.2014 med början kl. 16 i Soldattorpet.

Utlåtande om projektet har begärts av följande: Kristinestad, Storå kommun, Västkustens miljöenhet, Österbottens förbund, Österbottens museum, Finavia Oyj, Fingrid Oyj, Finlands viltcentral, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, Fortum Sähkösiirto Oy, Försvarsmakten/Huvudstaben, Finlands naturskyddsförbund Österbottens distrikt, Suupohjan Lintutieteellinen yhdistys, Sydbottens Natur och Miljö rf, Österbottens svenska producentförbund, EPV Tuulivoima Oy, Ostrobothnia Australis, Svenska Österbottens jaktvårdsdistrikt, Satakuntaliitto.

Kopior av de ursprungliga utlåtandena har sänts till den projektansvariga. I bilaga 1 har inlämnade utlåtanden och åsikter framförts i förkortade form.

3. SAMMANDRAG AV UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER

Sammanlagt 11 utlåtanden och 6 åsikter har lämnats in. I utlåtandena anmärks bl.a. på buller- och skuggningsolägenheterna som bebyggelsen utsätts för samt vindkraftverkens konsekvenser för fågelbeståndet. Dessutom påpekas brister i bedömningen av samverkningarna av vindkraftsprojekten i närområdet.

4. KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

I bedömningsbeskrivningen har beskrivits miljökonsekvenserna av vindkraftsparken som planeras till området i Uttermossa. I kontaktmyndighetens utlåtande granskas om konsekvenserna i MKB-beskrivningen har behandlats i enlighet med MKB-lagen och MKB-förordningen samt MKB-programmet och kontaktmyndighetens utlåtande om MKB-programmet. I kontaktmyndighetens utlåtande har de utlåtanden som getts i samband med hörandet av MKB-beskrivningen beaktats.

Allmänt

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömningen inkluderar inte en granskning av projektets ekonomiska konsekvenser eller eventuella ekonomiska förluster som orsakas av projektet. Därför ingår inte t.ex. en granskning av projektets konsekvenser för fastigheternas värde i bedömningen.

Om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning stadgas i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-lagen). Enligt 10 § utreder den projektansvarige på basis av bedömningsprogrammet och kontaktmyndighetens utlåtande konsekvenserna av projektet och dess alternativ och gör upp en miljökonsekvensbeskrivning. Konsekvensbeskrivningen skall tillställas kontaktmyndigheten och fogas till de ansökningshandlingar som gäller projektet så som stadgas särskilt. Den projektansvariga ser till att miljökonsekvensbedömningen utförs på det sätt som projektansvarig anser vara bäst. Kontaktmyndigheten kan inte bestämma vem som utför utredningarna eller vem som är kompetent att göra utredningar. Kontaktmyndighetens uppgift är att se till att

bedömningsförfarandet ordnas och att styra och övervaka genomförandet av det. Enligt MKB-lagen 12 § ger kontaktmyndigheten sitt utlåtande över bedömningsbeskrivningen och dess tillräcklighet. Kvaliteten på bedömningsarbetet och rapporteringen korrelerar med utredarens kompetens och sakkännedom.

Beaktandet av bedömningen stadgas i MKB-lagen 13 §. En myndighet får inte bevilja tillstånd att genomföra ett projekt och inte heller fatta något annat därmed jämförbart beslut innan den har fått konsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om denna till sitt förfogande. Av tillståndsbeslut eller något annat därmed jämförbart beslut som gäller projektet ska framgå hur konsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om denna har beaktats. I bedömningen av projektet kan kontaktmyndigheten alltså inte bestämma om beslutsfattande i kommunen eller i andra myndigheter.

Bedömningsbeskrivningen innehåller i huvuddrag de saker som enligt förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (713/2006) 9 § ska ingå. Ett sammandrag av MKB-beskrivningen har framförts. Texten är i huvudsak flytande och det ingår kartor, tabeller och bilder.

Projektbeskrivning

Projektet, projektets läge, utgångspunkter och mål har beskrivits tydligt i bedömningsprogrammet. Projektets läge har tydligt framförts på kartan, inklusive de riktgivande platserna för vindkraftverken. I projektet är det meningen att bygga 8 cylinderformade vindkraftverk med en navhöjd på 140 meter. Vindkraftverkens maximihöjd är ca 200 meter. Projektets tekniska beskrivning är tillräcklig för bedömningsskedet. Projekthelheten med kraftverk, elstation och servicevägar är tydligt framförd i projektbeskrivningen. Elöverföringen från projektområdet till det riksomfattande nätet har framförts tillräckligt noggrant. Projektets livscykel, byggskede, verksamhet och avslutande av verksamheten har vederbörligt beaktats. Åtgärder i anslutning till underhållet av verksamheten och servicen har också specificerats.

Projektets planeringssituation och fortskridandet till tillståndsförfaranden har framförts tydligt. De tillstånd och beslut som fordras för projektet har framförts. I allmänhet har miljötillstånd inte förutsatts för vindparksprojekt. Om det är nödvändigt att utöver de på förhand planerade åtgärderna begränsa det buller som vindkraftverken ger upphov till efter genomförandet, kan begränsningen behandlas i tillståndsförfarande enligt miljöskyddslagen och eventuellt även som en separat bestämmelse. I miljökonsekvensbeskrivningen har man behandlat projektet i förhållande till förverkligandet av målen för nationell områdesanvändning.

Behandling av alternativ

För genomförandet av projektet finns ett alternativ samt alternativet att inte genomföra projektet. Alternativen framförs tydligt och diskuteras vederbörligt.

Konsekvenser och bedömning av dem

Allmänt

Projektets konsekvenser har utretts tämligen grundligt och täckande på basis av MKB-programmet och kontaktmyndighetens utlåtande om det. I MKB-beskrivningen har man i enlighet med MKB-lagen behandlat projektets konsekvenser för människornas levnadsförhållanden, hälsa och trivsel, för jordmånen, yt- och grundvatten, luftkvaliteten och klimatet, växtligheten, djurlivet och naturens mångfald, samhällsstrukturen och den planerade markanvändningen, landskapet och kulturarvet, utnyttjandet av naturresurser samt växelverksförhållandena mellan de ovan nämnda faktorerna. Utredningen av konsekvenser betonar allmänna konsekvenser som verksamheten orsakar, såsom människornas levnadsförhållanden och trivsel, landskapet, förekomsten av buller och skuggor, byggplatsernas natur, fågelbestånd och markanvändning. Utöver konsekvenserna under verksamhetstiden har man även beaktat konsekvenserna under byggtiden och efter avslutad verksamhet. I bedömningen har man väl betonat och bedömt de konsekvenser som i MKB-lagen anses vara betydande. Utgångspunkten för planeringen ligger i att tillämpa principen med bästa praxis ur miljömässig synpunkt.

Som grund för de konsekvenser som bedöms har man beskrivit områdets nu-läge, utgångsuppgifter och bedömningsmetoder. Bedömningsmetoderna och konsekvensmekanismerna har tydligt beskrivits i samband med respektive konsekvens. Bedömningen har i huvudsak gjorts som sakkunnigbedömningar. Vid utredningen av projektets konsekvenser har man använt sig i huvudsak av existerande information, bl.a. myndighetsuppgifter och utförda separata utredningar. Kunskapsgrunden har kompletterats med kalkyler och modelleringar som baseras på projektdata samt inventeringar och respons från allmänheten och myndigheterna.

Osäkerhetsfaktorerna har identifierats och tagits fram. Man har strävat efter att presentera konsekvenserna på ett täckande sätt och i samband med bedömningen av respektive konsekvenstyp har man tagit fram åtgärder för att förebygga och lindra skadliga konsekvenser. I huvudsak är åtgärderna för att förebygga och lindra olägenheterna konkreta och tillräckliga. De sakkällor som använts vid bedömningen har samlats i en källförteckning. Det material och den sakkunskap som har använts vid bedömningen är som helhet tillräckligt mångsidig.

Område där konsekvenserna granskas

Huvuddelen av granskningen fokuserar på den närmaste omgivningen kring de byggåtgärder som genomförs i projektet, bl.a. i form av granskning av växtlighet, artbestånd och värdefulla livsmiljöer samt fornlämningar. För buller- och reflexkonsekvenser har granskningen gjorts i den omfattning som beräkningar visar att projektets konsekvenser skulle ha. Landskapsgranskningen har gjorts på ända upp till 15 km avstånd. Avgränsningen för konsekvensbedömningen har framförts i samband med respektive konsekvens som bedöms. Området

där de enskilda konsekvenserna granskas är tillräckligt omfattande och lätt att uppfatta.

Konsekvenser och utredning av dem

Bedömningen riktar sig tydligt till projektets centrala konsekvenser. Alla betydande konsekvenser är med i bedömningen. Observationer om konsekvensbedömningen och kompletteringsbehov som genomförs i samband med förfaranden för godkännandet av projekttillstånd mm. framförs i huvudsak i den ordning som de framförts i MKB-beskrivningen med början från kapitel 6.

Konsekvenser för luftkvaliteten och klimatet

Med vindkraft kan man påverka klimatet och luftkvaliteten genom att ersätta och minska energiproduktion som ger upphov till utsläpp. I bedömningsbeskrivningen konstateras att hur mycket utsläppsmängden minskar i jämförelse med vindkraftsproduktion beror på vilken form av energiproduktion man jämför med. Projektet uppskattas uppnå ca 2–8 tons inbesparingar i den årliga mängden koldioxidutsläpp från elproduktionen i Finland.

Konsekvenser för samhällsstrukturen och markanvändningen

I bedömningsbeskrivningen har man redogjort för de general- och detaljplaner som gäller och är anhängiga i projektområdets omgivning samt för nuläget inom landskapsplaneringen. I MKB-beskrivningen borde man ha använt den senaste informationen om läget för etapplandskapsplan 2. Landskapsfullmäktige har 12.5.2014 godkänt etapplandskapsplan 2 och den har skickats in till Miljöministeriet för fastställande.

Enligt MKB-beskrivningen kommer den huvudsakliga användningsformen för området fortsättningsvis att vara skogsbruk och förverkligandet av vindkraftsparker förhindrar inte att den nuvarande markanvändningen fortsätter i området. Vindkraftsparken, dess servicevägar och byggandet av kraftledningen påverkar skogsbruket direkt genom att markarealer går förlorade. Konsekvenserna som riktar till skogsbruket bedöms vara ringa på grund av den kompenenserande effekten och det ringa arealbehovet i förhållande till helheten.

Planeringsområdet ligger i ett obebott område mellan ett nätverk av småbyar i glesbebyggt område. Närmast planeringsområdet ligger byarna Uttermossa, Korsbäck och Back. Avståndet mellan planeringsområdet och den närmaste byn är ca en kilometer.

Kontaktmyndigheten anser att man i konsekvensbedömningen av de konsekvenser som riktar sig till samhällsstrukturen borde ha utnyttjat YKR-registret (information om samhällsstrukturen), där bosättningen indelas i tätorter, byar och mindre byar. Konsekvenserna för bosättningen och fritidsbosättningen ska ännu preciseras i planläggningsskedet. I planläggningsskedet ska man också noggrannare behandla begränsningar för byggandet och tomtreservationer samt samverkningar.

För trafikens del konstaterar NTM-centralens ansvarsområde för trafik och infrastruktur att det i MKB-beskrivningen inte har utretts trafikmässiga konsekvenser för vägnätet eller invånarna i området. Vindkraftverk nummer 1 är det enda som ligger norr om landsväg 17017 och det har inte utretts hur transporterna dit kommer att gå, eftersom en utredning som Österbottens förbund och NTM-centralen har gjort visar att landsvägen inte lämpar sig speciellt bra för specialtransporter. NTM-centralens ansvarsområde för trafik och infrastruktur rekommenderar att vindkraftverk nummer 1 avlägsnas, eftersom det ligger på andra sidan av landsvägen och eventuellt ger upphov till åtgärder för förbättring av landsvägen. NTM-centralen kommer inte att delta i kostnaderna för förbättring av landsvägen i det fall att det behövs, men förutsätter att projektansvarig i ett så tidigt skede som möjligt kontaktar ansvarsområdet för trafik och infrastruktur vid NTM-centralen i Södra Österbotten.

Under planläggningsprocessen ska man noggrannare utreda huruvida landsväg 17017 lämpar sig för specialtransporter och den ökande mängden tunga transporter.

Konsekvenser för landskapet, kulturmiljön och fornlämningar

Bedömningen baserar sig på existerande utredningar, projektets preliminära planeringsmaterial, granskningar av kartor och flygfoton samt terrängbesök. Landskapskonsekvenserna har åskådliggjorts med fotomontage och med hjälp av analyser av frisksiktsområden har man undersökt hur konsekvenserna riktas och till hur stort område.

Vindkraftsparken kommer att förändra sikten mot vindkraftsområdet på ett ganska stort område. Allmänt taget kan konstateras att ju längre man går från vindkraftsparken, desto mindre är de negativa konsekvenserna för landskapet. På mindre än fem kilometers avstånd är ett vindkraftverk ett ganska dominerande element i landskapet. På över fem kilometers avstånd syns vindkraftverken fortsättningsvis väl i omgivningen, men det kan vara svårt att uppfatta vindkraftverkens storlek eller avståndet till dem. På över tolv kilometers avstånd syns vindparken så pass begränsat att vindkraftverken oftast inte kan urskiljas ordentligt. Konsekvenserna för landskapet kan lindras genom att bygga mindre vindkraftverk. I detta projekt har dock alternativet med vindkraftverk med mindre navhöjd inte tagits med, och därför är det inte möjligt att göra en jämförelse över landskapskonsekvenserna till den delen.

Det är meningen att elöverföringen på vindkraftparkens område ska genomföras med jordkablar, vilket innebär att landskapskonsekvenserna av elöverföringen är ringa.

Vindkraftverken ska utrustas med flyghinderljus för att trygga flygsäkerheten. Flyghinderljusen kan nattetid uppfattas som störande, eftersom de tydligt förändrar landskapet nattetid och kan störa en del människors sömn. Konsekvenserna av flyghinderljusen kan minskas genom att använda sådana ljus som kan släckas. Flyghinderljusen ska installeras enligt Trafis nyaste anvisningar och alternativet med minst olägenheter ska väljas.

Konsekvenser för naturmiljön

Jordmån och berggrund

Vindkraftsparkens konsekvenser för jordmånen och berggrunden anses vara små. Konsekvenserna är lokala och riktar sig till byggplatserna. I den vindkraftsteknik som presenteras i MKB-beskrivningen har i tillräcklig omfattning beaktats eventuella oljeläckage o. dyl. i maskinrummen. Vid byggandet bör man undvika onödig schaktning och brytning.

I byggskedet kommer man att avlägsna betydande mängder jordmassor. Beskrivningen ger inte vid handen var överlopsmassorna kommer att placeras. Deponeringen av överlopsmassor kan bilda en jordavstjälpningsplats, för vilken miljötillstånd ska sökas hos kommunens miljöskyddsmyndighet.

Grund- och ytvatten

På Uttermossa vindparks område finns inte klassificerade grundvattenområden. I miljöskyddslagen stadgas bl.a. om förbud att förorena grundvatten (MSL 8 §), vilket bör beaktas vid vindkraftsbyggande. Byggandet, bl.a. vägar, dikningar, jordkablar, byggandet av kraftledningen, elstationer, servicebyggnader eller transporter, får inte heller påverka grundvattnets nivå eller kvalitet. Anläggningar och verksamheter som orsakar risk för föroreningar eller förändringar i grundvattnen ska enligt planeringsbestämmelserna placeras tillräckligt långt från grundvattenområden som är viktiga och lämpar sig för vattentäkt.

Vindkraftverkens konsekvenser för grund- och ytvatten är allmänt taget ringa. Under driftstiden består vindkraftverkens konsekvenser främst av risken av utsläpp av växel- och lagerolja, och beroende på den teknik som används är risken mycket liten. Då vindkraftverk byggs kan avrinningen av ytvatten öka i projektområdet. Detta kan orsaka problem i t.ex. underdimensionerade dikesstrummor. Detta bör beaktas då nya vägar byggs och existerande vägar förbättras.

Växtlighet och naturtyper

Vindkraftbyggandets konsekvenser för växtligheten och naturtyperna riktar sig särskilt till de platser där vindkraftverken byggs samt kring nya vägar och vägar som förbättras. Särskilt byggandet av nya vägar orsakar att naturen splittas och randeffekter ökar, vilket i mån av möjlighet bör undervikas. De mest värdefulla naturobjekten ska lämnas utanför området där vindkraftverk och servicevägar byggs.

Fågelbestånd

Uttermossa vindkraftspark kan ha konsekvenser för fågelbeståndet som häckar i Töyrenkeidas. Det är därför nödvändigt att göra en uppföljning av fågelbeståndet under tiden för byggandet och de första driftsåren för att fastställa konsekvenserna för fågelbeståndet. En detaljerad plan för att observera vindkraftverkens konsekvenser utarbetas senare. Det är skäl att skicka in planen till NTM-centralen för bedömning. Gällande samverkningarna av de vindkraftsparkerna som planeras i närheten konstateras i MKB-beskrivningen att projekten kan påverka särskilt de stora rovfågarna genom att minska de potentiella födosöksområdena eller orsaka dödliga kollisioner. Den mest centrala ar-

ten som bedöms i detta fall är fiskgjusen. En följd av vindkraftsprojekten som genomförs på olika håll kan leda till en samverkning i form av ökad dödlighet, vilket kan återkastas på populationsnivå.

Övrigt djurliv

För det övriga djurlivet har områdets nuläge beskrivits med vidkommande noggrannhet. De verkliga konsekvenserna av vindkraftverken ska följas upp även för övriga djur, inte bara fågelbeståndet. Det finns väldigt lite tidigare forskningsuppgifter om hur vindkraftverken påverkar till exempel hjorddjur.

Konsekvenser för människorna

De mest betydande konsekvenserna för boendetrivseln har att göra med landskapet, bullret och skuggningarna. De negativa konsekvenserna är närmast sådana som invånarna upplever. De negativa konsekvenserna berör livsmiljön och trivseln närmast för de invånare, vars hem eller fritidsbostäder finns på vindkraftverkens buller- eller skuggområden eller områden där man kan se vindkraftverken, upplever att bullret, skuggningarna och vindkraftverkens synlighet är störande.

Vindkraftverkens konsekvenser för rekreationsanvändningen av projektområdet och dess närområden är små i sin helhet. Att vindparken byggs förhindrar inte vistelse på området eller rekreationsbruk. Att vindparken byggs ändrar dock miljön i skogsområdet och ändringarna i landskapet, ljudet, skuggorna och att vindkraftverken syns i landskapet kan upplevas vara störande för rekreationsbruket. Vindparken orsakar inte betydande negativa eller omfattande hälsokonsekvenser. Risken för olyckor och vindkraftverkens konsekvenser för säkerheten är mycket små. Rädslan för hälso- och säkerhetsrisker kan dock försämra boendetrivseln och minska lusten att vistas i området och använda det för rekreation.

Bullerkonsekvenser

Bullret som orsakas av arbetena i anläggningsskedet är av liten betydelse och orsakas främst de arbetsmaskiner som används på byggplatsen och av trafiken längs transportlederna. Mest buller orsakas av vindkraftverken när de är i drift. Vindkraftverkets roterande rotorblad orsakar ett brus som är specifikt för vindkraftverket och som uppstår när vinden träffar rotorbladet och ljudet reflekteras mot masten.

För att fastställa området med bullerkonsekvenser från Uttermossa vindkraftsprojekt har en bullermodellering gjorts. På basis av modelleringen begränsas bullerkonsekvenserna till själva projektområdet och dess närområde. På basis av modelleringen sträcker sig LAeq 40 dB bullerzonen ca 500–1100 m från vindkraftverken och LAeq 35 dB bullerzonen ca 1100–1600 m från vindkraftverken. Vid beräkningen av bullerzonerna utnyttjades programmet SoundPlan 7.1 för bullermodellering. Modelleringen gjordes enligt beräkningsparametrarna i Miljöministeriets anvisning 2/2014 om modellering av buller från vindkraftverk. Eftersom det är frågan om projektets MKB- och delgeneralplansskede, användes ISO 9613-2 som beräkningsmodell för utredningen. De framförda

bullernivåerna är direkta resultat av bullermodelleringen och de har inte utökats med eventuella störningskorrigeringar.

Allmänt taget kan konstateras att under driften är bullernivån i allmänhet ca 45 dB(A) på ungefär 300–500 meters avstånd från vindkraftverken. Zonen där bullret överskrider 40 dB, d.v.s. riktvärdet för fasta bostäder nattetid, sträcker sig högst en kilometer från det närmaste vindkraftverket.

Enligt bullermodelleringen finns det några fasta bostäder och fritidsbostäder i 40–45 dB bullerzonen, likaså i 35–40 dB bullerzonen finns det några fasta bostäder och fritidsbostäder.

Asumisterveysohje, som är en anvisning för hälsoskydd i bostäder, ger riktgivande maxvärden för lågfrekvent buller inomhus nattetid. När det gäller lågfrekvent buller antas konsekvenserna i huvudsak ligga under de riktvärden som givits för inomhusförhållanden.

Buller har i MKB-beskrivningen behandlats i tillräcklig omfattning med tanke på helheten och MKB-förfarandet. Bullermodelleringarna representerar den genomsnittliga situationen och ger en åskådlig bild i rätt riktning över projektets konsekvenser. Miljöministeriets riktvärden för buller nattetid överskrids särskilt när det gäller de närmaste fritidsbostäderna. För att minimera bullerkonsekvenserna från vindkraftsbyggande är det viktigt att placera vindkraftverken tillräckligt långt från bebyggelse och andra objekt som är känsliga för buller. Bullerkonsekvenserna förebyggs genom att ändra vindkraftverkens placering och slopa de kraftverk som står på kritiska platser med avsikt på bullerkonsekvenser. De skadliga konsekvenserna av buller anses minimeras när planeringsriktvärdena för medelljudnivån från vindkraftsbyggande under dagen och natten underskrids vid granskningspunkterna.

I den fortsatta planeringen av projektet bör uppdateringen av bullermodellen och rapporteringen av uppgifterna i modellen göras i enlighet med de nya anvisningarna och den förordning som eventuellt utfärdas under våren 2015. I planen bör dessutom utfärdas bestämmelser som förebygger skadliga bullerkonsekvenser.

Konsekvenser av skuggor och blinkningar

När solen lyser bakom vindkraftverket orsakar vindkraftverkets rotorblad rörliga skuggor. Skuggor och blinkningar uppstår bara under vissa tider på dygnet och året. De blinkande skuggorna som orsakas av vindkraftverken bedömdes med en geometrisk beräkningsmodell, som beaktar solens plats under olika tider på året, vindparkområdets terrängformer samt vindturbinernas dimensioner.

Enligt modelleringarna sträcker sig konsekvenserna av skuggor och blinkningar högst några kilometer från vindparken. Vid Uttermossaområdet finns två bostadshus nordväst om vindkraftsparkerna i den zon, där skuggbildningen beräknas vara 10 timmar. Dessutom finns en fritidsbostad i den zon där skuggbildningen räknas vara 8–10 timmar.

I modelleringarna har inte beaktats trädbeståndets verkningar för hur turbinerna syns och hur skuggor bildas. Dessutom infaller en stor del av skugg- och reflexkonsekvenserna tidigt på morgonen eller på vintern, då de soliga dagarna är få.

Kontaktmyndigheten konstaterar följande om skuggbildningen: För ett par byggnader överskrids riktvärdena för skuggbildningen. Olägenheten ska förebyggas eller minskas t.ex. genom att stanna vindkraftverk en viss tid. Närheten till skogen kan också inverka så att skuggbildningen minskar, eftersom modelleringen inte tar hänsyn till trädbeståndet. Konsekvenserna av skuggbildningen har bedömts tillräckligt.

Konsekvenser för flygtrafiken, Försvarmaktens verksamhet, radarverksamhet och kommunikationsförbindelser

Flyghinderljus ska installeras enligt Trafis nyaste anvisningar och det minst störande alternativet ska väljas. Huvudstabens logistikavdelning anser att projektets miljökonsekvensbedömning i tillräcklig omfattning beaktar vindkraftverkens konsekvenser för försvarmaktens verksamhet. Vindkraftverken kan också påverka teleoperatörernas radiolänkar, som även används för mobiltelefonförbindelser. Tillstånd för radiolänkar beviljas i Finland av Ficora, som har noggranna uppgifter över alla länkförbindelser i landet. Om det finns störningar att vänta för radiolänkarna, kan man i samband med planeringen välja lösningar för att undvika problem. Vindkraftverken har i en del fall konstaterats ha skadliga konsekvenser även för tv-signalen. Vid behov kan sändarnätet för tv-sändningar förstärkas.

Kontaktmyndigheten anser att de nämnda åtgärderna vid behov ska vidtas.

Konsekvenser för säkerheten

Riskerna under byggtiden har närmast att göra med arbetssäkerheten. Under byggandet ökar trafiken på vägarna i planeringsområdet och dess närhet och därför bör uppmärksamhet fästas vid trafiksäkerheten och vägnas skick. Risker under drifttiden utgörs närmast av stycken som lossnar och isbildning. Vindkraftverken kan utrustas med ett system som observerar isbildning. Vid förhållanden med isbildning kan vindkraftverken stannas. Närområdet ska förses med skyltar som varnar om fallande is.

Kontaktmyndigheten påminner om att beakta räddningsmyndigheternas anvisningar för att minska brandrisken.

Projektets livscykel

Vindkraftverkens driftstid är ca 20–25 år. Genom att förnya maskineriet är livslängden möjlig att förlänga till 50 år. Efter detta kan vindkraftverken inklusive fundamenten och kablarna tas bort. Rivningsarbetet ger upphov till samma olägenheter som byggandet av vindkraftverken. En stor del av materialen som vindkraftverket innehåller kan utnyttjas antingen genom återvinning eller retur användning.

Kontaktmyndigheten konstaterar att bedömningen av projektets livslängd är tillräcklig.

Samverkan med andra projekt

Samverkan med andra projekt har granskats med avsikt på fågelbeståndet, landskapet, samhällsstrukturen och markanvändningen, bullret, skuggbildningen och trafiken. I granskningen har man beaktat anhängiga projekt, som ligger inom ca 30 km avstånd från projektområdet i Uttermossa. Huvuddelen av de miljökonsekvenser som granskats riktar sig dock till planeringsområdet och dess omedelbara närhet, och därför är de mest centrala projekt som granskas när det gäller samverkningar vindkraftsprojekten i Ömossa, Mikonkeidas och Lakiakangas.

Kontaktmyndigheten påpekar att i bedömningen av samverkningar borde man också ha beaktat vindkraftsprojekten i Dagsmark och Rajamäenkylä.

Bedömningen av samverkningar har i huvudsak gjorts tillräckligt noggrant. Det är närmast när det gäller samverkningarna för flyttfåglarna och rovfåglarna som bedömningen kan anses vara mycket bristfällig. En tillräcklig bedömning av samverkningarna skulle ha fordrat ett bättre samarbete mellan aktörerna för de olika projekten.

Jämförelse av alternativen, alternativens omfattning och genomförbarhet

Alternativen har jämförts genom att använda en specificerande texttabell, där man har tagit fram de väsentligaste konsekvenserna enligt konsekvenstyp samt en bedömning av deras betydelse. Jämförelsen är väl presenterad. Jämförelsetabellen har gjorts för vindkraftparkens alternativ. Jämförelsetabellen tydliggör och komprimerar projektets konsekvenser som behandlas mera ingående i bedömningsbeskrivningen.

Enligt miljökonsekvensbedömningen är alternativ 1 genomförbart, då man beaktar de föreslagna lindrande åtgärderna, särskilt när det gäller buller från vindkraftverken.

Osäkerhetsfaktorer i bedömningen

Osäkerhetsfaktorerna har bedömts med varierande noggrannhet i siffrorna som gäller var och en konsekvenstyp.

Kontaktmyndigheten anser att tillräckliga uppgifter har samlats in för bedömningen.

Förebyggande och lindring av olägenheter

Enligt 10 § i MKB-förordningen (713/2006) måste i bedömningsbeskrivningen finnas ett förslag till åtgärder, med vilka de skadliga miljökonsekvenserna förebyggs och begränsas. Metoderna har framförts tämligen övergripande skilt för varje konsekvenstyp.

Konsekvenserna av buller och blinkningar kan lindras genom att stänga av vindkraftverken under vissa tider. Om projektet genomförs är det viktigt att ta i bruk åtgärder för att lindra de skadliga konsekvenserna.

Uppföljning

I beskrivningen framförs att uppföljning utförs i fråga om fågelbeståndet, bullret och blinkningarna samt livsförhållanden och trivsel. Med hjälp av uppföljningen utökas uppgifterna om vindkraftsparkens verkliga konsekvenser och konsekvensernas förutsägbarhet förbättras.

Kontaktmyndigheten anser att uppföljningen av vindparksprojektets konsekvenser i mån av möjlighet bör kopplas samman med tillstånden som krävs för projektet. I samband med noggrannare planering av genomföringen bör man ta i beaktande att buller- och skuggkonsekvenserna och/eller att deras riktning inte förändras. Detta bör framföras för stadens/kommunens myndigheter innan generalplanen för området godkänns och senast i samband med ansökan om bygglov säkerställa hos stadens myndigheter att kraftverken inte har förändrats i fråga om bullrets utgångsnivå. I annat fall kan man bli tvungen att överväga behovet av miljötillstånd.

Att den föreslagna uppföljningen genomförs med invånarenkät är nödvändigt. När det gäller bullret ska uppföljningen inkludera bullermätningar minst två gånger i året under de två första driftsåren. Bullermätningarna ska genomföras enligt nyaste anvisningar. För fågelbeståndet ska en uppföljning som pågår minst 2–5 år ordnas och inkludera även konsekvenserna för rovfåglar, hönsfågelbestånd i området samt flyttfåglarna.

När projektet har avancerat till byggskedet bör den projektansvarige framföra ett detaljerat uppföljningsprogram till NTM-centralen i Södra Österbotten och till staden Kristinestads miljövårdsmyndighet och skicka ovan nämnda myndigheter uppföljningsrapporter för kännedom när de har blivit färdiga.

Deltagande

I bedömningsförfarandet är det viktigt med deltagande och att responsen som lämnas in i samband med detta faktiskt beaktas och att projektets miljökonsekvenser utreds tillräckligt. I bedömningen har intressegrupperna reserverats tillräcklig möjlighet att uttrycka sin åsikt och ge utlåtande om projektet. Informationen om projektet och kontakten till intressegrupperna har varit tillräcklig. MKB-förfarandet i projektet har verkställts parallellt med områdets planläggning och informationen i anslutning till detta har stött möjligheterna att delta.

Rapportering

Bedömningsbeskrivningen är mycket tydligt disponerad och innehåller rikligt med information. I beskrivningen finns tillräckligt med kartmaterial och annat illustrationsmaterial. Texten är tämligen lättläst, även för andra än sakkunniga. I rapporteringen framgår bedömningens tyngdpunkter väl. Beskrivningen ger

trots kompletteringsbehoven som framförts ovan i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning en bra helhetsbild av projektets konsekvenser.

Bedömningsbeskrivningens tillräcklighet och fortsatta åtgärder

Bedömningsbeskrivningen är grundligt gjord och ger en täckande helhetsbild av projektets miljökonsekvenser. Bedömningen uppfyller kraven som ställts för den, när ovan förutsatta preciseringar har gjorts. Preciseringarna bör göras i samband med den pågående handläggningen av generalplanen.

Projektet överensstämmer delvis med förslaget till Österbottens etappplaneringsplan för vindkraft (hos Miljöministeriet för fastställande). I bedömningsbeskrivningen framförs utöver nollalternativet ett alternativ, enligt vilket 8 vindkraftverk skulle resas i området. Områdets mest betydande naturvärden hör samman med att projektområdet delvis ligger i närheten av ett t.o.m. nationellt viktigt fågelflyttningsområde. Fåglarna kan nog flyga runt hinder som de ser, men framförallt vid exceptionella väderleksförhållanden bör reaktionstiden vara tillräcklig och hindret utgöra en tydligt urskiljbar helhet.

I de fortsatta åtgärderna ska utlåtanden och åsikter som getts om MKB-beskrivningen beaktas.

Beaktande av kontaktmyndighetens utlåtande

I bedömningsbeskrivningen finns en tabell som på ett tämligen övergripande sätt specificerar synpunkterna i kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet och bemötanden till dem. Förfarandet uppfyller kraven i 10 § i MKB-förordningen.

Sammandrag av kontaktmyndighetens utlåtande och slutledningar

Bedömningsbeskrivningen innehåller i huvuddrag de aspekter som finns i 9 § i förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (713/2006). Bedömningsbeskrivningen har tydliga kartor, bilder och tabeller som åskådliggör texten på många sätt.

För att minimera bullerkonsekvenserna från vindkraftsbyggande är det väsentligt att placera vindkraftverken tillräckligt långt från bosättningen och fritidsbebyggelsen. I den fortsatta planeringen bör uppdateringen av bullermodellerna och rapporteringen av modelldata göras i enlighet med Miljöministeriets anvisningar. Konsekvenserna för människan har på ett uttömmande sätt framförts i bedömningsbeskrivningen. I responsen och invånarenkäten framfördes synpunkter om bl.a. konsekvenserna av buller och skuggor samt rekreationsanvändningen. I planläggningsskedet bör invånarnas anledningar till bekymmer beaktas. Samkonsekvenserna med andra projekt i närområdet har utretts ganska knapphändigt. I fortsättningen måste konsekvensbedömningen uppdateras ifall flera nya projekt framträder i planläggningsskedet. Slutledningarna av resultaten från bullermodellerna måste beaktas i planeringen. I den fortsat-

ta planeringen är det möjligt att ta i bruk åtgärder som lindrar konsekvenserna och bestämma om åtgärderna i tillståndsprocesser och planbestämmelser.

Projektet är genomförbart om metoderna för att förebygga och lindra de skadliga konsekvenserna som framförts i bedömningsbeskrivningen och detta utlåtande beaktas i den fortsatta planeringen av projektet.

UTLÅTANDET FRAMLAGT TILL PÅSEENDE

Ursprungliga utlåtanden och åsikter som lämnats in under förfarandet upprevaras i Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbottens arkiv. Kontaktmyndighetens utlåtande skickas för kännedom till dem som gett utlåtande och framfört åsikter och som har uppgett sina adressuppgifter.

Kontaktmyndighetens utlåtande och bedömningsbeskrivningen läggs fram fr.o.m. 29.10.2014 på Närings- trafik- och miljöcentralen i Södra Österbottens webbsida <http://www.miljo.fi/uttermossavindkraftMKB> och under en månads tid på de officiella anslagstavlorna och i biblioteken i staden Kristinestad och Storå kommun på basis av tidigare publicerad kungörelse.

Miljöskyddschef

Päivi Kentala

Överinspektör

Niina Pirttiniemi

Avgift

6 000 €, faktureras separat

Fastställande av avgiften och sökande av ändring i avgiften

Avgiften har fastställts enligt statsrådets förordning (3/2014). En betalningskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften kan yrka på rättelse av avgiften hos Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten inom sex månader från att avgiften påfördes. Adress: Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet för miljö och naturresurser, PB 262, 65101 Vasa, e-post: registratur.sodraosterbotten@ntm-keskus.fi.

SÄNDLISTA

Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto –Vindkraftspark Ab

FÖR KÄNNEDOM

Ramboll Oy

De som gett utlåtande och framfört åsikter

Finlands miljöcentral, bifogat 2 exemplar av bedömningsbeskrivningen

Bilaga 1. Utlåtanden och åsikter

Österbottens förbund

Österbottens förbund konstaterar i sitt utlåtande att miljökonsekvensbedömningen är tydlig och välgjord. I bedömningen behandlas i tillräcklig grad också frågor i landskapsplanläggningen och beaktas beteckningar och bestämmelser i den fastställda landskapsplanen. Området ingår i etapplandskapsplanen som styr vindkraften och som väntar på fastställande. Det vore viktigt att utreda samverkningarna, speciellt med vindkraftsprojektet i Ömossa.

Satakuntaliitto

Bedömningsbeskrivningen är i huvuddrag välgjord och även samverkningarna som gäller fågelbeståndet har granskats på allmän nivå. Svagheterna i beskrivningen gäller bedömningen av samverkningarna för fågelbeståndet. Om det område som nu planeras för vindkraft förverkligas, har det sannolikt kumulerade verkningar som sträcker sig ända till populationsnivå och detta har inte alls beaktats i bedömningsbeskrivningen. Bedömningsbeskrivningen ska därför kompletteras med granskningar av samverkningar på populationsnivå åtminstone när det gäller sädgås, tjäder och smålom. Dessutom påpekar landskapsförbundet att granskningen av häckande fågelbestånd har gjorts endast på projektområdet. Inga uppgifter om häckande fåglar utanför planeringsområdet har framförts.

Österbottens museum

Museet konstaterar i sitt utlåtande att på basis av granskningen som gjorts för det småskaliga projektet i Uttermossa kommer projektet inte att röra den fasta fornlämningen på sätt som förbjuds i lagen om fornminnen 295/1963. I beskrivningen framkom inget som äventyrar särskilda kulturmiljöer och museet anser att beskrivningen av kulturmiljöerna är tillräcklig.

EPV Vindkraft Ab

EPV Vindkraft Ab påpekar i sitt utlåtande att enligt deras åsikt bör man separat komma överens om användningen av vägar i en regional vägförrättning, där man fastställer förpliktelserna för olika aktörer. Rönningen för EPV Vindkraft Ab:s anslutningsledning till anslutningspunkten har inte påbörjats. Ett eventuellt "utnyttjande" av elöverföringen till Uttermossaprojektet ska överenskommas separat, vilket hör samman med både praxis i elmarknadslagen och förbindelsens tekniska kapacitet. När det gäller placeringen av vindkraftverk ska deras avstånd till EPV Vindkraft Ab:s vindkraftverk i Ömossa projektområde beaktas.

Finavia Oyj

Finavia Oyj meddelar att de inte har något att utlåta om bedömningsbeskrivningen.

Fingrid Oy

Fingrid konstaterar i sitt utlåtande att i MKB-beskrivningen har vindkraftsparkens anslutning till elnätet presenterats. Bolaget har således inget att utlåta om bedömningsbeskrivningen.

Huvudstaben

Huvudstabens logistikavdelning anser att bedömningen av projektets miljökonsekvenser i tillräcklig mån beaktar vindkraftverkens konsekvenser för försvarsmaktens verksamhet.

Staden Kristinestad

Stadsstyrelsen i Kristinestad konstaterar följande i sitt utlåtande om MKB-beskrivningen för Uttermossa vindkraftspark: om elöverföringen kopplas till kopplingsstationen i Kristinestad, fordrar Kristinestad att detta inte leder till ytterligare byggande av elöverföringsledningar. Staden fordrar att elöverföringen genomförs i samarbete med övriga aktörer via samma elstolpar eller i helhet via jordkablar.

Storå kommun

Storå kommun understöder alternativ 1 enligt vilket en vindkraftspark med högst 8 vindkraftverk byggs på området. Kommunstyrelsen konstaterar att de vindkraftsaktörer som verkar på samma område bör förhandla om byggandet av en gemensam 400 kV elstation.

Västkustens miljöenhet

Västkustens miljöenhet påpekar i sitt utlåtande att vindkraftverken ska placeras så att de inte orsakar bullerolägenheter för bosättningen. En karta med bullermodelleringar för även Ömossa och Mikonkeidas vindkraftsprojekt bör presenteras. Skuggolägenheterna får inte överskrida riktvärdena. Om planeringsriktvärdena för buller och skuggningar följs, kommer verksamheten inte att fordra miljötillstånd. En jordkabel bör dras intill Uttermossavägen (alternativ B).

Sydbottens Natur och Miljö

Uttermossa-området med omgivningar har ödemarkskaraktär och är ett av de få tysta natur- och rekreationsområden som finns kvar. I och med att området kommer att upptas av flera vindkraftsparker (Ömossa, Mikonkeidas, Lappfjärds och Lakiakangas vindkraftparker) kommer den här karaktären att förstöras och området blir ett bebyggt, splittrat industriområde. De gemensamma konsekvenserna av alla planerade vindkraftsprojekt i regionen ska bedömas. Vissa kraftverk verkar vara felplacerade med tanke på landskapet. Det finns flera osäkerhetsfaktorer när det gäller fågelundersökningarna, vilket även nämns i MKB-beskrivningen.

Åsikt 1.

Den som framför åsikten motsätter sig att projektet genomförs och konstaterar att vindkraftsparken kommer för nära Uttermossa by. Vindkraftsparken förändrar bylandskapet. Man känner inte till hur alla vindkraftsparker i närområdet kommer att påverka flyttfåglarna. Konsekvenserna av den ökade trafiken särskilt under byggtiden har inte utretts tillräckligt.

Åsikt 2.

Den som framför åsikten motsätter sig genomförandet av projektet och konstaterar att vindkraftsparken kommer för nära bosättningen. Vindkraftsparken kommer att försämra områdets rekreativvärde och göra att markområdenas värde minskar.

Åsikt 3.

I praktiken är det inte möjligt att utreda hur mycket buller det i verkligheten förekommer och hur störande det är innan projektet genomförs och mätningar görs på området. Den som framför åsikten tycker att det är för sent då. Bullerolägenheterna som riktas mot boskapen har angetts luddigt. Olägenheterna som riktar sig mot människornas hälsa har tagits fram mycket vagt. Vem ersätter om vindkraftverken orsakar hälsoskador? Fastigheternas värde sjunker då vindkraftsparken byggs och förlusterna ska ersättas.

Åsikt 4.

I åsikten konstateras att det med modelleringar inte är möjligt att i praktiken utreda eventuella olägenheter. De som framför åsikten (2 personer) anser att fastighetens värde och trivsel minskar på grund av den närliggande parken. Olägenheter för hälsan och ekonomin ska ersättas på behörigt sätt och till fullt belopp.

Åsikt 5.

De som framför åsikten (5 personer) anser att man ska komma överens med markägarna om ersättningar. Också de som äger mark på projektområdet behöver ersättning. För jordkablar, kraftledningar och vägar ska betalas ersättningar enligt aktuella normer. Markägarna rekommenderar att jordkablar byggs. Vindkraftverken bör placeras på minst 1,5 km avstånd från permanent bosättning så att de inte utsätter bosättningen för buller. Om vindkraftverken byggs, ska en tidsfrist bestämmas för när vindkraftverken ska tas bort efter avslutad drift.

Åsikt 6.

De som framför åsikten (3 personer) representerar Uttermossa bysamfund. Bysamfundet motsätter sig inte vindkraftsprojektet. Eventuella olägenheter för byn och byns invånare väcker fortsättningsvis funderingar. Det bör vara minst en kilometer mellan bosättningen och närmaste vindkraftverk.